

Румен Воденичаров

---

**КОНСПИРОЛОГИЯ ЗА НАПРЕДНАЛИ**

*DUM SPIRO, CONSPIRO*

София, 2023

© Издателство „Изток-Запад“, 2023

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Румен Воденичаров, автор, 2023

© Румен Воденичаров-младши, съставител, 2023

© Даниела Червенкова, оформление на корицата, 2023

ISBN 978-619-01-1279-2

**РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ**

# **КОНСПИРОЛОГИЯ ЗА НАПРЕДНАЛИ**

*DUM SPIRO, CONSPIRO*

Съставител:  
Румен Воденичаров-младши



*На съпругата ми Цвети и сина ни Румен –  
с обич и благодарност!*

# Съдържание

Съдържание .....	5
Предговор.....	7
Предговор на предговора (реплика от Румен Воденичаров-младши).....	10

## РАЗДЕЛ I

### „КОЗИРОГ ДВЕ“

Про/е/дадената Луна .....	15
Тайните на историята през XX век.....	29
Генералът, който можеше да спре разграбването на Русия.....	37
Време на опашати лъжи.....	47
Нанотехнологиите – надежда или съвременна алхимия .....	52
Минисериал за голяма кинопропаганда.....	62

## РАЗДЕЛ II

### ВИРУСИ ЗА МИЛИОНИ (ДАЖЕ ЗА МИЛИАРДИ)

Психопандемия.....	71
Пандемичните Макс и Мориц.....	75
На панихида в Давос.....	83
Ултиматумът на Путин и биологичната война.....	90

## РАЗДЕЛ III

### ГЕЯ И НЕЙНИТЕ УЖАСНИ ДЕЦА

Ще надживее ли Римският клуб своите създатели? .....	99
Водородната енергетика – поредната стръв за наивници.....	109
Климатичните вещици.....	115

Климатични спекулации.....	124
Лоши поличби за зелената енергетика.....	130
Давос 2023 – реквием за глобализма по американски .....	135
Назад към природата .....	141

#### РАЗДЕЛ IV

### **ЗА ВАШЕ ЗДРАВЕ – НАЗДРАВЕ!**

Зеленото хапче е златно, но не и за потребителите.....	149
За палмовото масло и пенсионерите .....	154
Похвално слово за домашната ракия .....	160
150 години от откритието на Менделеев .....	166

## Прегговор

Лесният онлайн достъп до информационни, научни и научнопопулярни сайтове предоставя възможност на всеки от нас да бъде не само потребител, но и автор на различни материали, съдържащи както доказани истини, така и дезинформация. Последната може да бъде както невинна, така и умишлена. Наложени се изразът „fake news“ – фалшиви новини, които доведоха до развиването на т.нар. конспиративно мислене. За много хора съществуването или предричането на конспирация се превръща във въпрос на непоколебимо вътрешно убеждение, което не се нуждае от неопровержими доказателства.

В зависимост от поднасянето на лъжливата история или факт те започват да изглеждат реални, след като са преминали през много читатели без основателни и категорични съмнения.

Фалшивите новини са особено вредни за младите, които използват предимно социалните мрежи като източник на информация. А когато те са част от правителствена пропаганда, става почти невъзможно да се различат от истинските. Тънката граница между истинска и фалшива новина, между истина и полуистина очевидно изисква освен критично мислене и определена грамотност и подготовка.

Техническият прогрес не освободи хората от наивното мислене, което за някои събития е не само антинаучно, но е и в драстично противоречие със здравия разум и е резултат на системно натрапвана дезинформация. Последната най-често преследва финансов или политически интерес.

Един от идолите на неолибералите от типа на Сорос бе философът Карл Попър (1902–1994). През 1935 г. той формулира един принцип, съгласно който:

*Всяка научна теория е по принцип опровержима. Ако научна теория допуска експеримент, който дори хипотетично може*

*да доведе до резултат, опровергаващ теорията, то тя може да бъде разглеждана като фалшифицируема.*

Така се различава наука от псевдонаука, т.е. от дезинформация, водеща до конспирология и създаване на митове, в които вярват много хора, включително и сериозни учени.

Дезинформацията намира почва и процъфтява най-вече в общества със силно социално неравенство, както и във времена на природни катаклизми, висока битова престъпност, епидемии, война и тероризъм. Най-пресният пример са конспиративните теории, развити след обявяване на пандемията COVID-19 през март 2020 г.

Необходимото (но невинаги достатъчно) условие да бъдат приемливи резултатите на една теория е тяхната възпроизводимост (reproducibility), т.е. степента на близост на резултатите от измерване на една величина, получени с различни методи, от различни експерти, в различно време. Така, ако следваме принципа на Попър, можем да получим отговор на въпроса дали Сатурн V, ракетата на Фон Браун, е била в състояние да достигне втора космическа скорост от 11,2 км/сек.

Трябва да призная, че и мене на младини не са ме подминавали световни конспирации и митове. През 1969 г. силно вярвах, че човек е стъпил на Луната, и в настъпилата еуфория даже си позволявах да влизам в библиотеката на американското посолство, за да чета експрес-бюлетина за полета на „Аполо 11“. Последва десетгодишна забрана от ДС за пътуването ми в капиталистически страни, която промени целия ми живот.

След промените през 1989 г. с голямо разочарование се разделих с митовете за моите идоли *Александър Солженицин* и академик *Андрей Сахаров*. За пореден път осъзнах, че един учен трябва да изповядва подход към събитията и фактите, който още Гьоте определя като **научен (рационален)** скептицизъм. От една страна, това е склонност да се съмняваш в нещо, което за останалите не буди съмнение, а от друга – съмнението задължително да остава до научното му обосноваване.



Все пак, ако нечетящите книги потребители на смартфони лесно поглъщат всяка дезинформация и могат задълго да вярват в митове, съществуват и достатъчно наши съвременници, които се отнасят критично към всяка информация и държат достоверността ѝ да бъде доказвана от експерти и учени. Такива граждани, обикновено добре образовани, знаят, че докато блогърите и писателите „конспиратори“ се множат, конспирациите няма да изчезнат. Но те не спират да изразяват своето възмущение от тези, които преднамерено разпространяват всякакви лъжливи теории. Митовете за „озоновата дупка“, за „зелената енергетика“, за „кулите близнаци и 11 септември“, за ваксините срещу COVID-19, в които вярват милиони, станаха част от нашето ежедневие. В някои страни на ЕС и САЩ вярващите в тях са мнозинството от гражданите им.

С времето един по един конспиративните митове отпадат от дневния ред на обществото. За да изоставим и много други, които предизвикват страхова психоза у сънародниците ни, очевидно са нужни повече независими експерти, учени и най-важно – политици „с топки“. Читателите на тази книжка пък се нуждаят от елементарни познания по естествени науки, за да им бъде интересна. Затова аз избрах заглавието:

### **Конспирология за напреднали**

А моят син Румен Воденичаров-младши – съставител на книгата – с нотка на самоирония избра подзаглавието:

*Dum spiro, conspiro*

Приятно четене!

P.S. В книгата често се употребява думата „лъжа“. Нека уважаемият читател да разбира тази дума не буквално, а като по-кратък и експресивен заместител на „обосновано съмнение“.

## Прегговор на прегговора (реплика от Румен Воденичаров-младши)

Всички ние имаме удоволствието да живеем в една модерна и прогресивна епоха, наречена „информационна“. Макар и да изглежда благозвучно, това определение съдържа голяма доза ирония. Ползите от достъпа до световния океан от информация са безспорни, но за жалост, антитезата – дезинформацията, пленява все повече и повече съзнанието на човечеството. При това тя не е стройна и единна, а лукаво разнопосочна и в космически мащаби.

В какво се изразява тази разнопосочност? Условно този феномен може да се нарече измамна дихотомия – от една страна, имаме официозната (наричана още „достоверна“, „проверена“, „експертна“) информация, която се налага като единствената правилна гледна точка. Тя е лесно разпознаваема поради нейната предсказуемост, едностранчивост и клишираност. За мислещите хора тя е достатъчно добре разконспирирана и едва ли са нужни повече удари върху нейната натрошена за скрап броня.

Разбира се, това тласка по-критичните умове да се обръщат към по-задълбочени антисистемни анализатори. Автентичните такива обаче остават на заден план, изместени от техни коварни двойници. Макар и позициите им да изглеждат бунтарски, те до голяма степен са в полза на естаблишмънта. Какъв е подходът им? Те предвождат последователите си по един camino към истината, като разпространяват пълната противоположност на официалната дезинформация. Част от тях подкрепят тезите си, като обикновено намесват окултизъм, езотерика, свръхестествени сили. Затова и често им се поставя етикетът „конспиролози“.

Но дали отрицание на отрицанието прави истината (както в диалектиката)? Не е съвсем ясно по какви подбуди осъществяват тази своеобразна просветителска дейност. Дали от автен-

тична вяра, че извършват значимо за човечеството дело? Или пък от спекулиране с недоверието на хората към официалната пропаганда и трупане на популярност и печалби на техен гръб? Напълно възможно е техните позиции да са правдоподобни и да дават ценни знания.

В крайна сметка, коя позиция ще изберем е без съществено значение, когато крайният резултат е радикализирането и разделянето на хората на две поляризирани групи – всяка вяра в своята правда и потръпва от мисълта да възприема аргументите на другата. Водят се безсмислени битки и всички се оказват губещи. Безсмислени, освен за някои...

Един забележителен експеримент може да ни илюстрира състоянието, в което се намираме. Той се състои в следното: поставяме 100 черни и 100 червени мравки в един буркан. Когато бурканът е в спокойно състояние, нищо не се случва. След това разклащаме буркана и изхвърляме мравките навън. Тогава изведнъж двата мравешки лагера влизат в люта схватка помежду си. Звучи като познатата ни мила родна онлайн картинка – разгорещени спорове в социалните мрежи, в които всеки се придържа към предварителните си нагласи и не отстъпва на противника. Истинско разумното поведение е всяка от спорещите „мравки“ да си зададе въпроса „Кой и защо клати буркана?“.

Дали всъщност „властта“ и „съпротивата“ не се командват от един център? До какво добро е довело затварянето на всеки в собствения му когнитивен балон? Възможно ли е да сме незначителни играчи в зловеща матрична игра? Би трябвало да е повече от ясно, че тези противопоставяния са фалшиви и следва да ги отхвърлим, защото няма съществена, значима причина да сме врагове. В тези спорове не се ражда истината – те единствено водят до разрушаване устоите на обществото. Затова, когато бъдем изправени пред следващата провокация, е нужно само да разгледаме всички позиции „над нещата“ и да „съберем две и две“. И ако сме наистина мъдри, може и да получим 1,618 – златното сечение!